

Alimin şeytanı neden kurmay sınıfındandır?

Ordu/Ünye'den Dursun Penekli: “Sizin nefis ve şeytanlarınız benim nefis ve şeytanımdan daha asi, daha tâğî, daha şakî değiller. (Mesnevî-i Nuriye, s. 88) geçen şeytanla alâkalı mevzuu nasıl anlamalıyız? Avamdan bir adamın şeytanıyla bir âlimin şeytanının farkları nedir?”

İnsanlar ve Cinler İmtihandadırlar

Var sayalım ki Cenab-ı Allah insanı, cinni ve meleği yarattığında peşinen her birisine yüz puan vermiş olsun. Bu puanlar meleklerde hep aynı kalır. Yani melekler emre itaatle yükselmezler. Emredileni sırf emrin gereği yaparlar. Şeytanlar onlara yetişemediklerinden onların makamları sabittirler. Çünkü onlar imtihanda değildirler.

Ama insanlar ve cinler imtihandadırlar. Yaratılış puanı yüz olan bir insan, şeytanı ile ve nefsi ile mücadelesinde galip olduğu sürece yüksek puanlar alır. Zaten her yaptığı iyilikte en az bire on puan (sevap) kazanır. Bu puanlar bazen binlere çıkar. Puanları iyilik ve ibadetleri nispetinde artmaya, şeytanın ve nefsin desiselerine yenilmesi nispetinde de eksilmeye devam eder.

Artışlar ve düşüşler devam ede ede mü'minin puanı öldüğünde belki on bine, belki on milyona, belki daha yükseklerle çıkar. Belki de yaratılış puanının da altına düşer. Az da olsa imanı varsa sıfırın altına düşmez.

Yükselişler ve Düşüşler

Bu yükselişler ve düşüşler, onun, imtihan karşısında gösterdiği dirence, sebata ve istikamete bağlıdır.

Sürekli düşüş gösteren bir insanın iradesi kötülüklere karşı zayıftır yahut zayıflamıştır. Şeytana karşı da zayıftır. Bu kişinin şeytanı da zayıftır. Birkaç manevrayla bu kişiyi kötülüklere çekebilecek cinstendir. Fazla tuzak ve oyun bilmesine gerek yoktur.

Kişi iradesini güçlendirdikçe, şeytan elini kolunu bağlayıp durmaz; o da iradesini güçlendirir. Kişi puanlarını arttırdıkça şeytan da tuzaklarını ve hilelerini arttırır. Yani tabir yerindeyse, şeytan kişiye göre mutasyon geçirir. Allah katında yüksek bir mevkide bulunan kişinin şeytanı hilede, tuzakta ve isyanda kurmaylaşmıştır.

Aksi olsaydı, kişinin makamı şeytanın erişemediği bir noktada sabitleşirdi. Oysa insan yükselebileceği kadar yükseleceği, yükselişine sınır olmayan bir dünyada bulunmaktadır. İnsanın bu sınırsız yükselişi, şeytanın ve nefsin sınırsızca, arsızca ve kurmayca aksi tarafa çekişine bağlanmıştır. Yani şeytan ve nefis insanın zembereği kılınmıştır.

Ne Büyüksün Sen

Hiç şüphesiz büyüklerin şeytanı da büyüktür. Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri yirmi sene şeytanla mücadele edip yendikten sonra, şeytanın vesveselerinden kurtulduğunu düşündüğü bir gün, içinden bir ses işitmiş:

“Ey Cüneyd! Sen kemale erdin artık! Şeytanı da yendin! Ne büyüksün sen! Sana erişilmez oldu! Var mı senin gibisi? İşte büyüklük buna derler!”

Hazret-i Cüneyd dikkat etmiş ki, bu fısıltı şeytandan geliyor. Anlamış ki ölmeden şeytanı susturma ve yenme imkânı yoktur.

Bediüzzaman mutmeinne makamına gelmiş nefsin silâhlarını asaba devrettiğini, asab ve damarlar ise o vazifeyi ömrün sonuna kadar gördüğünü; nefs-i emmare çoktan ölmüş olduğu halde, nefsin bu yüzden yine aldatmaya devam ettiğini beyan eder.

Ve bu yüzden çok büyük asfiyanın ve evliyanın nefisleri mutmeinne makamında olduğu halde, nefs-i emmareden şikâyet ettiklerini, kalpleri gayet selim ve münevver iken, kalbî hastalıklardan yakındıklarını zikreder. Nefs-i emmarenin bu aymaz tutumunu “terakkiyat-ı daime”ye sebep olması, şeytanın vücudunu da kemalat-ı insaniyeye vesile olması hikmetine bağlar. 1

Bediüzzaman, “Sizin nefis ve şeytanlarınız benim nefis ve şeytanımdan daha asi, daha tâğî, daha şakî değiller.” 2 sözüyle de kendisinin mücahede ettiği ve yendiği nefis ve şeytanın, bizim nefis ve şeytanımıza göre çok azman bir şey olduğunu ifade etmiştir.

DUÂ

Allah’ım! Şeytan şerrinden Sana sığınırım. Nefis şerrinden

Sana sığınırım. Deccal şerrinden Sana sığınırım. Ahir zaman fitnesinin şerrinden Senin himayene sığınırım. Beni ve kardeşlerimi şeytan şerrinden muhafaza eyle! Âmin.

Dipnotlar:

1- Mektubat, s. 384; Lem'alar, s. 153.

2- Mesnevî-i Nuriye, s. 88.